

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost postnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali kopice se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 1.

V Ptuju v nedeljo dne 5. januarja 1908.

IX. letnik.

Somišljeniki pozor!

V nedeljo, dne 5. prosinca 1908 ob 3. uri popoldne se vrši

v Vindič-Blodnikovi gostilni v Leskovcu

veliki kmetski shod.

Občani! Kmetje! Pridite vsi, da pokažete trdno voljo, izpremeniti žalostni položaj kmetskega stanu. Može in žene! Pridite v polnem številu!

Naprej v novo leto!

Mi vstajamo,
in vas je strah!
(A. Ašker.)

Silvestrova noč nam je porodila nepoznano dete. Skromno ime nosi to dete: „Leto 1908“.

Kaj postane iz tebe, ti mlado novo leto? Kaj nam prineseš? Kako se bodo poslovili od tebe, kadar pride zopet Silvestrova noč in te pahne v prepad pozabljenja?... Odgovora na ta vprašanja ni! Kaj smo vedeli lansko novo leto, kako se bode izvršilo in dokončalo? Z veseljem smo ga pozdravili in nismo vedeli, da nam prinese odprte grobove. Solzne so bile naše oči in nismo vedeli, da nam prihaja i sreča... Vedna je božanska modrost. Ali največlastnejše dejstvo je, da ne vidimo v bodočnosti. Znanost nam prodira neznane kraje, tisoče metrov nad zemljico plovejo zrakoplovi z človeškimi bitji in tisoče metrov pod morjem išče človek novosti. Daleč, daleč seže naš um in s ponosom se ozremo na jekleno delo, ki ga vstvarja človeški duh z vsakim dnevom. Ali, — par metrov daleč brli naša svetilka, kadar iščemo v globokem rudniku skrivnih zakladov, — pa naprej? Kaj je naprej? Kakšno bodočnost doživimo? Kaj nam prinese novo, mlado leto?

Ni odgovor! Pa vendar: — vsega, vsega nam bode prineslo, — veliko trpljenja in malo sreče, veliko solz in malo smeha, malo tihega razkošja! Morda nas čaka v senci večera že

večna smrt s svojo kos, — morda te pozdravljamo zadnjič, ti novo, mlado leto...

Ali kaj to! Dolžnost nam je, da koračamo svojo ravno pot naprej. Ne zapusti nas, navdušeni napredni pogum, — ne ugasnite, svite hakle naših ciljev! Romar je človek, večni romar, ki tava skozi temno noč. Mrak in groza ga obdajata, ali pred sabo vidi svitlo malo lučico, ki ga navdaja z novim pogumom, kakov je navdajala zvezda-vodnica svete tri kralje... Naj izpade novo leto kakor hoče, — mi ostanemo zvesti svojemu prepričanju, mi držimo svojo besedo! Kar smo bili, kar smo delali, trpeli, žrtvovali leta 1907, to storimo in bodemo i leta 1908...

In zdaj k našemu listu in naši stranki. Lansko leto ob novemu letu smo napravili iz 14-dnevnega lista tednik. Mislimo, da bodo veliko naročnikov izgubili, da bodo troški preveliki in da nam morda ne bodo mogče, ustreči svojim željam ter željam naših somišljenikov. Ali šlo je! Veselo prejemo dejstvo, da nismo izgabili nobenega nasega, pač pa da smo jih mnogo pridobili. V krajih, kjer je vladal doslej najtemnejši klerikalizem, kjer ni ljudstvo družega verjelo, nego besedi črnega hujskanja, smo pridobili odjemalcev — daniti, prav občutno se je pričelo daniti! Število naših odjemalcev in prijateljev se je povečalo. Luč se ne da premagati, — čimtemejša je noč, temveč vsebine, temveč obliko dobi „Štajerc“! Čimveč sodelavcev, temveč dela se bodo storili! Zato pa: vse na krov! V vsaki kmetski, delarski, obrtniški hiši mora biti „Štajerc“, vsak somišljenik naj nabere vsaj še enega naročnika in število „Štajerc“ armade bode podvojeno...

boril za vaše interese, — tudi naprej v brezobzirnem govoru. Ne, mi ne odnehamo! Kar smo bili, ostanemo tudi zanaprej! Bič za sovražnike, šiba za oškodovalec ljudstva in zagovernik ljudskih teženj, zagovornik vseh tistih, ki poznajo žulje in glad in revčino in poštenost...

Prva naša naloga nam bodo tudi v tem novem letu, da podučujemo ljudstvo v gospodarskem oziru. Vse prazne besede so figo vredne, vse politične stranke naj vrag vzame, ako se kmetski gospodarski položaj ne zboljša. In zato smo si priskrbeli tudi za novo leto ojstre kratače, da očistimo vse tiste, ki ribarijo v kalnem. Ali tudi v drugem oziru bodo delali. Podučljivo kakor zabavno. Da pripravimo ljudstvu urico zabave, objavljal bi bomo lepe povedi. Torej zeno besedo! Kar smo bili, to ostanem! Mi obljubujemo, da bodo tudi v novem letu svojo dolžnost v vsakem oziru storili. Ali storijo naj jo tudi naši odjemalci! Čimveč naročnikov, temveč vsebine, temveč obliko dobi „Štajerc“! Čimveč sodelavcev, temveč dela se bodo storili! Zato pa: vse na krov! V vsaki kmetski, delarski, obrtniški hiši mora biti „Štajerc“, vsak somišljenik naj nabere vsaj še enega naročnika in število „Štajerc“ armade bode podvojeno...

* * *

S takimi željami razpošljamo prvo številko našega 9. letnika. Mi za vas in vi za nas! Ako postane „Štajerc“ velik in razširjen, potem ste lahko vi na to ponosni. Mi pa bodo na vas ponosni.

Naj bi nam bilo novo leto milo! Naj bi vsakdo doživel mnogo sreče! Ali naj bi se v prvi vrsti vsemu delavnemu ljudstvu na bolje obrnilo! To so naše želje!

Ali želja sama je premalo. Treba dela! Na noge torej, naprednjaki, združuje se, delajte, da postane enkrat beseda resnična, ki jo vižemo mračnemu sovražu v obraz:

Mi vstajamo,
in vas je strah!...

Kadar gorē potujejo...

Povest od sovraživa in ljubezni.

Spisal Karl Bienenstein.
(7. nadaljevanje)

V.

Kmet Joža, ki je izdelal Zagorjanu maščevalni nastri, bil resnično pripravljen, da priseže po krivem. Storil bi to itak lahko, kajti razven nekega hlapca, ki je v hlevu spal, ni bilo nikogar v njegovih hiših, kateri bi mogel pricati, da ni bil Zagorjan tako dolgo v noči pri njemu.

Joža je doživel enkrat boljše dneve. Ali pijaca in igrka, neumne stave in kupčije v piganosti so ga spravili tako daleč. Končno celo davkov ni mogel plačevati in je moral gledati, kako mu je ekskutor en komad živine za drugim iz hleva odpeljal. Zdaj mu je bilo vse eno, kako bi se razvilo njegovo propalo življenje. Ali doslej je bil nenevani lopov; prepri med Požurnikom in Zagorjanom za ubito telico pa je vzbudil v njemu vse slabe lastnosti. Spomnil se je, da ga je ravno Požurnik vedno zaničeval in zato se je postavil na Zagorjanovo stran. K temu je prišel zdaj še drugi vzrok. Opazoval jo je pri delu in v vsakim dnevom se mu je bolje dopadla. Semtentja mu je prišla misel, da bi bila to prava

žena zanj. Misil si je celo, da bi bilo na ta način moč, da postane zopet enkrat dostojni človek. In to prehenjenje je raslo ter raslo in postal velikanski plamen, ki je gorel pred Rozikino sliko. Tesneje se je držal Zagorjana, ki je bil vesel, da je imel vsaj enega prijatelja, ker so se mu izomikali vsi drugi kmetje.

Neko nedeljo zvečer, ko je spremil Joža Zagorjana in gostilne proti domu, ni mogel več tih ostati in je rekel: »Ti, jaz bi imel s teboj nekaj prav resnega govoriti. — Tako, le govoril! Upam, da ni nič slabega za-mec. — Ne, ali obljudbi mi, da me mirno poslušaš, kajti s par besedami se to ne da povedati. — Torej govoril!«

»Vidiš, Zagorjan,« je pričel zdaj Joža, »mene ima vsa vas in vsa fara za lumpa. Ljudje imajo tudi deloma prav. Ali kako sem to postal, tega pa ne vedo. Ti veš, da je imel moj oče v gospodarstvu veliko nesrečo. Ali skrival je to in jemal denar na hišo, brez da bi komu kaj povedal. Tudi meni ne. Misil sem torej, da nam gre čisto dobro. Ali nakrat umre oče in jaz sem moral posestvo prevzeti. Zdaj so se mi oči odprle. Od vseh strani so prihajali in zahtevali denar in tako so šli lepi gozd, paša, najboljši travniki in njive. In v tem obupnem stanju sem pričel piti; kako je naprej bilo, to pa veš. — Zagorjan je tih pokimal, potem ga je pogledal in vprašal: »No?« — »Veš, sosed, jaz mislim, da bi vendar še kaj iz mene postal, ko bi dobil pošteno žensko. Moči imam, gospodarstvo tudi zastopim in to,

kar potrebujem za začetek, imam hvala Bogu še. Potreboval bi le pridno ženo, ki ima veselje do dela in se mi dopade. In vidiš, taka ženska zame bi bila tvoja Rozika. Bi ji ne bilo treba veliko dati. Samo toliko, da hišo malo izboljšam in par komadov živine. Potem bi dokazal, da znam delati in je v meni več, kakor lump. To sem imel na srcu, pomisli in povej mi tvoje mnenje.«

Zagorjan je bil od teh besed tako presenečen, da ni našel besedice odgovora. Zamišljen je korakal poleg Joža in kadil. Ko mu je pa pipa ugasnila, se je ostavil in rekel: »Ne morem ti takoj odgovoriti, ker mi je prišla stvar prehitro. Rečem ti le odkrito: na najboljšem glasu nisi pri dekletah. Ako ti bode moja Rozika verjela, da hočeš postati pametni kmet, tega ne vem. Ti si držal z mano in tega ti ne pozabim. Veselilo bi me, ko bi mogel reči: Vidite ljudje, jaz Zagorjan, ki se mu vsi izomikate, sem napravil iz Jožeta nekaj. In za en tisoč let nekaj živine se mi tudi ne gre. Ali dekle, — to ne vem. Kajti silil ne budem Rozike. — Ti bi moral z Roziko v redu govoriti in povedati, kar sem ti rekel. — Se precej časa sta govorila. Končno je Zagorjan obljudbil, da bode Roziki vse povedali in da bode skušali, jo pregoroviti. »Pomisli, kaj sem zate storil,« je rekel Joža.

V globokih mislih je šel Zagorjan proti domu. Prvič v svojem življenju se je pečal s svojim otrokom in mehko mu je postalo v njegovem sovražnem srcu. Misil je, kako krepka in pridna je bila Rozika vedno

V nedeljo 5. januarja popoldne ob 3. uri vsi na shod v Leskovec!

Politični pregled.

Naša in madžarska plačila. Državni proračun za leto 1908 je predložen. Prvič se porabi nove določbe glede „kvote“, to se pravi glede onesnaških skupnih izdatkih obeh državnih polovic. Preglejmo, kakšna so naša in madžarska plačila: milijone krov. Skupne potrebščine znašajo . . . 425.25 Odtegniti kredit za 1907, ki se razdeli še po stari kvoti 622

Ostane torek 419.03

Od tega odtegnemo lastne dohodke vojne uprave, ki znašajo . . . 9.24 nadalje skupne colinske preostanek 136.99 Torej se ima pokriti v zmislu kvote skupno 272.80

Skupne državne potrebščine, ki jih imajo plačati avstrijski narodi in Madžaroni v zmislu kvote, znašajo torek za leto 1908 kron 272 milijone 800.000. Po novi, ravnokar sprejeti avstro-ogrski nagodbi plačuje Avstrija 63.6% od te svote, Ogrska pa 36.4%. — Avstrija torek 173.1 milijone v, Ogrska pa nekaj čez 99 milijone kron. Preračunajmo tedaj, koliko plačujemo sploh. Avstrija plačuje: milijone krov:

Pri kvoti 173.50
Pri dohodkih colnine 120.81

Vsega skupaj 294.31

Kaj pa Madžaroni? Ogrska plačuje: milijone krov:

Pri kvoti 99.29
Pri dohodkih colnine 16.40

Vsega skupaj 115.69

Z drugimi besedami povedano: Avstrija bode plačevala leta 1908 za skoraj 179 milijonov krov več nego Ogrska. To imamo zahvaliti tistim ljudem, ki se pustijo „ljudske poslanice“ psovati, ki pa v resnicu niso družega nego ponjišči „štifelpuceri“ vlade. Le plačujmo, — čas pride, ko bode ljudstvo samo odprlo oči in pognalo nadležne ter sebičnike tja, kamor spadejo.

Agrarno gibanje. Boj, ki se je ravnokar za avstro-ogrsko nagodbo vršil in končal in v katerem so kmetje vsled izdajstva svojih poslancev propadli, — ima vendar tudi dobre posledice. Kmetsko vest, kmetsko voljo je zbudilo blazno počenjanje ljudi, ki mečejo miliarde madžarstvu v žrelo. Po vsej državi gre mogočno gibanje skozi kmetiske vrste, v najbolj zaspanih krajih se pričenjajo kmetje zavedati, trumoma se odvračajo od pogubnega klerikalstva in v mnogobrojnem, mogočnem številu se združujejo v kmetskih agrarnih strankah. Vsi čutimo, da je šlo do sem in da ne gre več naprej. Nova nagodba je prenspolnila posodo! Na Štajerskem so predragačili nemški kmetje svojo dosedjanjo „bauernbundovsko“ stranko v veliko „nemško agrarno stranko“ (Agrarpartei). Isto se godi na Zg. Avstrijakem, isto je že ustanovljeno na Češkem in drugje. To je pravi odgovor na grehe vlade in poslancev! Agrarna stranka ni danes več igračica, ona je mogočna državna stranka, s katero mora tudi vlada računati. In „Štajerčeva“ napredna stranka koraka v eni vrsti s temi stran-

pri delu in kako ničesar dobrega v njegovi hiši ni imela. Kaj bi dekle zamoglo storiti, ko bi postala žena moža, katerega bi ljubila! Zagorjan je čutil nakrat ljubezen in ponos za svojo hčerk.

Rozika se je začudila; ravno je molzla, ko je stopil oče v hlev in hvalil lepo živino. Svit srce je stopil v njene oči in vse njeno srce trepetalo, ko je rekla: »To me veseli, da pravi oči to.« — »Rečem samo, kar je res, je odgovoril Zagorjan in zapustil hlev, ker ni hotel pokazati, kako mu je srce mehko postal.

Drugi dan, po dolgem premišljavanju, si je vzel poguma, da govorí z Roziko o Joževi ženitni ponudbi. Zavzem se je za Jožo, ali rekel je vendar, da pripristi ne odločitev. Rozika je pritisnila roko na srce in rekla s solzničnimi očmi: »Hvala, vam oče, da me ne silite. Kar zahtevate, storim; samo Jožeta ne vzamem! Raje umrem! Oče, prosim vas, ne pečajte se z Jožom. Ne morem pomagati, jaz se bojim pred njim; zdi se mi, da bode postal ona naša nesreča.« — Resno je gledal Zagorjan in odgovoril: »Jaz te oe silim, ako ga na noben način nočeš, mu moraš to povediti. Ali kar si naprej rekla, to nočem več slišati. Joža je lump, ali ti ne veš, zakaj je postal v povetem ti, da je v Rdečem gozdu še veliko večjih lumphov. On je moj prijatelj in zato ne trpm slabe besede o njemu. Razumeš? — S tem je bil pogovor končan.

(Naprej prihodnjic.)

kami, pod isto zeleno zastavo kmetske pravice. Dal Boč, da bi postali močnejši in do kazali svetu, da je k met prvi gospod!

Nagodba in kmetje. Kmetijska centrala, ki je bila odločna voditeljica borbe proti avstro-ogrski nagodbi, objavlja zdaj sledeče vrstice:

— Nagodba se je z veliko večino sprejela; torej se je najvažnejše kmetijske zahteve pod noge teptalo. Združeni naši nasprotniki se sicer zmagali, ali v principu smo ostali mi zmagovaleci. Vkljub svoji zmagi so naši nasprotniki razbiti in drugi takšni boji s tako izrednimi sredstvi bi ne zamogli dokončati. Naša kmetijska odkritosrčnost nam sicer ni prinesla zmage, ali vsaj častni poraz. Centrala je držala zeleno zastavo do zadnjega hipa visoko in nemodeževano. Vedno se je držala svojega programa in ni se pustila pripogniti. Obdana od stotarih kmetijskih društev, podprtia od sklepov kmetijskih zborovanj, polna zaupanja, je centrala falanga, od katere odletijo vsi nasprotniški streli brez uspeha. V polni moči stoji tukaj in postane voditeljica kmetijskega gibanja na Avstrijskem. Centrala se zahvaljuje vsem, ki so ji bili v težkem času zvesti. V naši edinosti leži moč. „Für Halm und Ar, heut und immerdar!“ A. Simitsch vitez Hohenblum.

Tudi gosposka zbornica je 19. decembra z velikimi težavami avstro-ogrsko nagodbo sprejela. Vse je torek pod streho, — vlada in poslanci so šli lahko z mirnim srcem na božične počitnice.

Prestolni govor, s katerim je cesar delegacijo sprejel, je omenil v prvi vrsti, da so zunanje razmere naše monarhije z drugimi državami izberne. Posledica dobrih razmer, v katerih se nahajajo evropske države, je stalni mir. — Cesar je omenil v prestolnem govoru tudi zahteve za armado in prošil delegate, naj izvršijo redno svoje naloge.

Friderik grof Schönborn, predsednik upravnega sodišča in bivši minister, je umrl. Bil je klerikalec, kakor skoraj vsi avstrijski ministri, ali skušal je vsaj ostati brezstrankarski.

Koliko tobaka se je porabilo l. 1906? Poroča tobaka je prinesel državi leta 1906 skupno čez 241 milijone krov, to je za 11.1 milijone krov več nego leta 1905. Lepe številke, kaj?

Dopisi.

Janživrh pri Ribnici. Gospodični učiteljici tam pri Orozlu, ne vemo prav, kak se že pišejo, želimo veselo novo leto. Naši otročenje nam pravijo, da gospodična ves božji dan v šoli šivajo in štrikajo, zato si mislimo, da jim je veliko časa na razpolago. Če je res taka, bi se jim mi priporočili, da bi nam izluzčili z deco bučnega semena v tej dolgočasni zimi.

Rače. (Sramote ni.) Dragi „Štajerc“, ne zameri, da se zopet držnem te prosiši svoje ojstre krtače, da osnažiš neki jungferci njen uniformo. Bilo je na dan sv. Štefana, pri g. M. gostilničarju v Račah. Dolgi čas zimskih večerov, me je privabil z mojimi tovariši v to gostilno.

Kmalu pri vstopu v sobo, zagledam dobro poznano Kolarovo Nančo. Bila je prav židane volje, sedeča med dvema fantoma. Dekle si je gotovo hotelo privočiti par kapljic rujnega vinca, ali zgodi se dostikrat, da človek malo preveč piže, tako se je tudi zgodilo naši Šikani Nanči. Bila je tako pijana, da ni vedela imalača ali jenko in v tej pijanosti je prepevala, razbijala in tolkla ob mizo, kot besna. Ker si pa pri tej zabavi ni mogla ohladiti svoje vroče krvi, ji pa hitro pride na misel, kako bi se kaj kegljalo in res kmalu sta se podala z nekim fantom v kegljišče; kaj sta tam delala — tega ne vem. Ko se vrneta, se naša Nančka, zelo prestraši, uvideč, da nima ruta, ali ruta ni bila vkradena, temveč skrita. Ko bi ti frajlica ne bila tako noblik in bi se bila tudi z nekim fantom šla kratkočasit v kegljišče, tedaj bi ti ne bilo treba drugi dan rute iskati, toraj bodi prihodnjič bolj previdna, če hočeš kaj več dobit, sicer te pa malekdo mara.

* * *

Medborovnice, 26. dec. 1907. Prišel sem v gostilno pri „Vahu“ na eno steklenico piva, ker vem da ima Jozef vedno dobro pijačo. Pri drugi mizi so se pogovarjali čez Glinjsko in pa čez Borovako posojilnico; eni so vlekli nazaj — drugi

pa naprej. Slednjič so mogli Glinjani usta tiščati, ker niso mogli dokazati, kaj je Glinjska posojilnica že koristnega napravila. Še čežinovega križa niso spravili vpuk. — V Borovljah ima pa posojilnica vsako leto 5 do 6 tavžend krov čistega dobička, ker ima velik promet. Zdaj po novem letu bode dala od hranilnih vlog 4 1/4 % obresti, kar druge pritlikove hranilnice ne zmorejo. A tako — reče gostilničar — kar v nedeljo grem k Cingelu na Trato in bom svoj denar pobasov in ga bodem nesel v Borovje, kjer dobim več obresti in tudi je bolj varno tam. (Ploskanje in odobravanje).

Sent Janž v Rožu. Pri nas so zdaj odprli železnično postajico, seveda ne drugači, da smo sami plačali vse stroške. Smo pa vsaj z svetom zvezdami, prej nismo vedeli, ali bi se vozili do Svetne vasi, ali pa do Biatrica v Rožu. V Sent Janžu je vse koj kmet, čeravno prijatelji „Mira“, pa vendar tiki, pobožni in pošteni ljudje. Niso tako hudobni in breznačajni kakor zveza crnordečih anarhistov od Borovljeh do Ždovljeh. Rajši imam thega slovenskega kmeta, kakor pa odpadnika, ki se je vjele v mreže „Korošca“.

Borovje (Ferlach). V Rožni dolini je nekaj takozvanih „visokošolcev“, kateri bi imeli duhovniki biti, pa niso ostali zvesti „Marijanšču“ in hečeo postati juristi. Ti mladeniči, prof. Scheiningova garda, pridigajojo zdaj novo vero v Borovljah in okolicu! Zloglasnemu „Miranu“ v Celovcu obrnili so hrbet in postali so liberalci!!! Ti ljudje pišejo list „Korošec“ na Kranjskem, ker na Koroškem ne dobijo tiskarne res — tako prevezetnem jeziku, kakor le od tako mladih neskušenih oseb pričakujejo. Po gostilnah nosijo svoj nos tako visoko — da ne pozdravijo več nikogar, kakor znajo le pijani hlapci in barabe. Ne vem kakšo to naš vrli naprednjak prvi gostilničar gospod Jozef Just še pretrpiči zamore. Prajohova hiša je bila vselej napredna in tudi v tuji tam občajojo in prenočujejo; torek naprej z odpadnimi mlađo-slovenskimi fantalini. Sram bi imelo biti stare Borovljance da tem neskušenim mladeničem dajo se za nos voditi. Gospod Tonček Štangl le zato drži z njimi, da bi mu na konja pomagali. Ali nima z konzumom dosti opraviti?

Podljubelj, 23. dec. 1907. Sliši se iz zanesljivih ust, gospod fajmošter Janko Arnach podjedio na Prevalje k Dev. Mariji na jezeru za župnika. Ta nova fara bode pa že bolj mastna kakor Podljubeljom, kjer razsaja danes le samo brezverski socijalni-demokratizem. Gospod si je ustanovil eno posojilnico, da bi svoje slabe držodke malo poboljšal, a socijalisti ne mrajo za njegovo „kasno“, kupili so si sami eno in nastavili jo v Bundravo hišo v Borovljah. Gospod Štangl in Barovnik vidita lepo poslopje stare Borovske hranilnice, revčka po hočeta temu močnemu zavodu tekmovali! Če Vama tudi „Turki“ pomagajo ne bodeta nič opravila. Delajte kar hočete, stari Borovski hranilnice niste kos!

Borovje, na božičev dan 1907. Ljubi „Štajerc“, ti ne veš, kako se pri nas svet meša. Črni socijalisti so si izmisli kosemate laži, katere vsaka baba ošljata da nimajo nog, in spravili so med ljudi čenčarijo, da Borovska posojilnica nazaduje in da ljudje denar vzdignejo. To pa ni resnica in vsak pameten človek vidi, da je narobe res. Posojilnica v Borovljah, katera je v rokah poštenih in zmožnih mož, se dobro vlaže in ima dosti kapitala, da vselej na vse strani vložnikom, kakor tudi vsakovrstna posojila, seveda na gotov način vstreči zamore. Posojilnica v Borovljah ima že svojo lastno hišo, katera zdaj 6% obresti nese, ker je vse dobro v najem dano. — Posojilnica je kupila tudi Boštovo hišo, katera ima veliko stavbenega prostora v vrednosti 10 K seženj □, Less zrelega v gozdih je za več ko 25.000 gold. Železnica K 6500 — odškodnine, prodalo se je tudi nekaj grunta in vidi se, da ima Spodnjercu posojilnica v Borovljah celo Boštovo hišo — zastonj. Rajni Bošt je bil pa najhujši in najzagrijenejni prvak Cinglco v e stranke. Mož je bil velike postave in agitator po gostilnah, kakor ga zdaj patent-liberalni Slovenci nimajo. (Če bi Bošt to vedel, da ima zdaj napredna stranka njegovo hišo, tako bi se še v hladni gomili zasukal. Človek suče — Bog pa obrne.) To jih pa strašio boli, da je posojilnica z nakupom Boštovo hišo

K 27.000 — terno zadeba. — Črni klerikalcji so se pa z Bundrovo hišo, ki ima tako majhne okne kakor lisicje luknje prav dobro nasekali. (Hiša jim premalo nese in vsako leto plačujejo davke in obresti po vihu, da kar vše škriplje!) Misili so odprieti gostilno — pa napravili so račun brez krémara. Vlada je spoznala da je nepotrebno v tem kotcu ta petindvajseto krémico v Borovljah odpreti in rekla jim je na vedne vloge in prošnje dr. Brejčeve jako odločno — ne!! To jih pa tako boli, da cele noči spati ne morejo — in ker z rešenico nič ne opravijo — pomagujejo si z lažmi. Odslovim se za danes od vas: P o m e t a j t e p r e d s v o j i m i d u r m i !! (Če Vi komu jamu kopljete, padli boste sami noter. Opomba črkostava).

Napredno gospodarsko delo.

Iz Rogaške Slatine se nam piše:

V nedeljo 15. dec. se je vršil pri nas prav dobro obiskani občni zbor naše priznane delavne kmetijske podružnice.

Po prierčnem pozdravu generalnega tajnika Juvana in vseh došlih udov po predsedniku dobij generalni tajnik k prvi točki dnevnega reda besedo.

V več kot 1 uro trajajočem lahko razumljivem govoru je ta izvrstni strokovnjak in buditelj argrarne misli med kmečkim ljudstvom, razpravljal delavsko vprašanje na deželi.

Dokazal nam je, da je kmet k temu veliko krije da nimamo več dovolj poslov in delavcev, da se le-ti vedno bolj izseljujejo v velika mesta in v inozemstvo, ker kmet ni korakal s časom in v svojem gospodarstvu in torej ni mogel delavcu to ugodno plačilo dati, katero se mu nudi pri industriji.

Poleg lepega plačila pač še vleče mladega delavca, mlado delavko še samostojno neobvezno življenje v zvezi z različnimi poželjivostmi po veselji in zabavi, ne pomisleč da ga na starost zato po navadi čaka — revščina.

V veliko večji meri pa je kriva vlada teh žalostnih prikazni. Naša država oziroma postavoda, ona ni le sokriva, da ni kmetič na svojem gospodarstvu s časom korakal, ker mu vlada ni pravočasno nudila si pridobiti potrebne znanosti itd., ona je namreč še v veliko večji meri odgovorna za to, ker ni dosedaj postav veljalja katere se v naši sosedni Nemčiji tako izbirno obnesejo. Ako ravno Nemčija v industriji čudočito naglo napreduje, nima Nemčija takega pomanjkanja kmečkih poslov in delavcev, ja v zadnjem času je sploh pri kmetijstvu dovolj ljudi.

Največjega pomena za stalnost kmečkih poslov na Nemškem so pač sledeče postave:

Spošno zavarovanje za starost in onemoglost skozi kojo je vsak hlapec, vsaka dekla, vsak delavec za starost in onemoglost zavarovan.

Skoz postavo „Das Heimstättengesetz“ so večim kmetom in veleposestnikom podane vlike ugodnosti pri grajenju hiš in lastnih domov (kakor se pri naši že tu in tam na večjih posestvih nahajajo takozvane ofarije) delavcu pa je omogočeno svoji želji po samostojnosti ustreči in se labko primeroma mlad lastno hišno gospodarstvo ustanovi (seveda kot ofer). Z postavo „Das Rententagesgesetz“ se je določilo, da razdeli vlada svoja velika posestva in razen tega nakupi še primerna posestva in napravi z njih vse tako, da more potem novi posestnik na višini časa gospodariti, uravna vodo, drenažira in gnoji travnike, zloži posestva, napravi primerne ceste, zgradi hlevne in druga potrebna poslopja, nakupi potrebne stroje, lepo plemensko živino in sploh vse kar je potrebno.

Nato proda posestva delavski rodbini, katera ima kupno ceno, proti prav nizkimi odstodki obrestovati in amortizovati.

Skoz te tri postave je vsacemu kmečkemu delavcu in poslu dana priložnost, danes ali jutri po svojih zmožnostih večji ali manjši lastni posestnik postati. Kot pomožna priprava se je veljalja z velikim uspehom delavska hranilnica, katera kako blagodejno upliva na štedljivost (Sparsamkeit) in značajnost tamošnjih delavcev.

Enako postopanje proti pomanjkanju poljskih delavcev in gospodarskih poslov pač v naši Avstriji v veliko škodo kmetijstva še danes ne najdemo. Skrajna sila pa je, da se ta terjatev po-

navlja na vseh kmečkih shodih, da se odločno zahteva od naših poslanec, da popustijo uprizorjenje komedij, teatrov in šaljivih burk in se spravijo na resno delo. Pozivljamo jih, da se udeležijo naših shodov, ker le na istih jim je priložnost dana, naše želje spoznati, naše zahteve zastopati in z nami mislit. Žalibog nam je kmečki zbor (Bauerntag) v Gradcu pokazal, da je večina naših gospodov poslanec na lastno vednost tako ponosna, da se tem gospodom pač ne zdi vredno h tistim kmetom na zbor priti, katere poslanec le za časa volitev potrebuje.

Burno odobravanje in prierčno kmečko zahvalo je žel gospod Juvan, ko je sklenil svoj tako zanimivi referat, o katerem hočemo še poročati.

Izvoljen preglednika letnega računa gospod posestnik Druškovič in g. načuditelj Sekirnik sta po pregledu računov, knjig in blagajne, stavlja predlog, da ker je blagajniška knjiga z računi v najlepšem redu, se naj gospodu blagajniku Böheim izeka priznanje, kar se zgodi.

Pri sklepu računov se je pokazalo, da so gospodje odborniki blagajni za nakup orodja večjo svoto iz lastnih žepov posodili, da sta delegata gg. Sever in Drozenig na lastne stroški podružnico v Gradcu zastopala in da se niti vinar ni vporabil za kako neumnost, pač pa so odborniki pri različnih prireditvah imeli precej stroškov.

To naj bo tistema gospodu, kateri je pri Koražiju našo podružnico in nje funkcionarje tako grdo napadal in trdil, da (dobesedno) si slatinški nemčurji pri podružnici žepo „flikajo“, v odgovor.

Poročilo o delovanju podružnice v tem letu je prebral gospod predsednik Aug. Sever.

Iz istega posnamemo, da je podružnica v tem letu pridobila precej udov in izgubila skozi smrt gospoda Lüschnigg.

V teknu tega leta je priredila podružnica 10 zborovanj, na katerih so različni strokovnjaki govorili.

Razun 2 zborovanj so bile vse prireditve jaka dobre obiskane.

K točki 4. je bil kmetovalec Drozenig enoglasno kot zastopnik podružnice na občinem zboru v Gradcu izvoljen. Izvoljeni se zahvali za to veliko zaupanje, izjavil, da sprejme izvolitev in da hoče kakor v prejšnjih letih stroške tega potovanja v prid podružnične blagajne sam prevzeti.

K točki 5. se oglaši gospod inžener Miglitsch in izjavil, da je gospod mornarski komisar Aug. Sever odločno izrazil, mesto načelnika radi njeve bolezni nikakor več prevzeti, in predlaga kot načelnika g. direktorja Josef Simony, kateri se z velikim navdušenjem takoj enoglasno izvoli.

Ob enem pa g. inžener predlagi sledeče gg. v odbor izveliti: g. mornarski komisar A. Sever (blagajničar), kmetovalec Drozenig (namestnik načelnika), gg. Druškovič, Pototschnigg, Sporu in Böheim kot odbornike.

Kmetovalec Drozenig predlaga, da se odbor še za posebne slučaje pomnoži z 2—3 zaupnimi možimi in sicer g. Pirker v Kostrivnici, načuditelj Sekirnik v Gaberji in kmet Vesoviček pri sv. Florianu, kar se sprejme.

Novoizvoljeni načelnik g. Simony in njegov namestnik Drozenig se v imenu celega odbora zahvalita za skozi enoglasno izvolitev izkazano zaupanje in prosi prvi odbor in druge vse ude za sodelovanje. Gospod zaupnik, načuditelj Sekirnik predlaga, da naj se v bodoče tudi večkrat v Rogatcu in tamošnji okolici ponučna zborovanja obdrži, kar se obljubi.

K zadnji točki stavi kmetovalec Drozenig 12 raznih predlogov, kateri so odločeni deloma tudi pri glavnem zboru v razpravo priti; isti se en bloc sprejmejo.

Gospod direktor Simony se mu kot novi načelnik za njegov trud pri sestavljanju teh predlogov zahvali, nakar Drozenig obljubi ne le te ampak tudi vse v prid kmetijstvu posebno še spodnjoštajerskega stavljene predloge v Gradcu z vsemi močmi podpirati.

Dosedajni načelnik g. Aug. Sever se v imenu starega odbora poslovi, vošči novemu odboru veliko uspeha pri bodočem delu ter zaključi letošnji občni shod ob 5. uri zvečer. Dal Bog, da bi novi odbor v bodoče istotko plodonosno deloval in da bi se podružnica v prid štajerske stanovske organizacije razvijala.

Novice.

Leto 1908 je pričelo na sredo in bo končalo v četrtek. Leto je prestopne in šteje torej 366 dni. Svečnica in Vsisveti pada na nedeljo. Vseh skupaj štejemo 52 nedelj in 13 praznikov. Pepečna sreda pada na 4. marca. Ako bude vreme lepo, potem bomo šli v slamnikih na predpustne bale...

Shoda v Stragojnicih in Št. Vidu pri Ptaju sta se vršila zadnji dve nedelji. Smejo trdimo, da sta dokazala našo moč in vpliv naših naprednih misli. Druge stranke se skrivajo za zaprtimi durmi, — mi pa stopamo odkrito na dan. Vsakdo ima na naših shodih svobodno besedo. Vsakdo pove lahko svoje mnenje. V mirnem, dostojnem glasu se izvršijo naši shodi in veselje je pogledati vrle napredne kmete, ki uvidevajo nujno potrebo gospodarskega združenja. Predpreteklo nedeljo popoldne ob 3. uri se je vršil shod v gostilni g. Stampfel v Stragojnicih. Lepi prostori so bili napolnjeni s kmeti in njih ženami. Iz Ptuja je prišlo več zastopnikov naše stranke. Po 3. uri je otvoril g. Malenscheg s kratkimi besedami zborovanje. Predsednikom je bil izvoljen vrli gospodar g. Vnuk. Besedko k poročilu pa je dobil naš urednik g. Karl Linhart. V 1 urnem govoru je le-ta raztolmačil oškodovanje ljudstva na Avstrijskem, ki se je zgodilo vsled sprejetja avstro-ogrskih nagodb. Hudo ogorčenje se je pojavilo, ko je gospodnik na podlagi uradnih števil dokazal, da imamo Avstrijanci vsled pogodbe letno čez 30 milijonov škode. Govornik je nadalje oživilo hinavko in izdajalsko postopanje klerikalnih poslanec, ki so za dva ministarska fraka prodali svoje preprčanje. Klerikalni prvaški poslanci so glasovali za nagodbo in s tem dokazali, da jim ni nič za ljudstvo ter da so le ponižne sluge mačeha vlade. Istotako nosi pečat izdajstva naš poslanec v ptujskem okraju hofrat Ploj na čelu. Kajti v hipu, ko se je imelo odločiti v državni zbornici najvažnejše vprašanje, je šel mož raje v očtarjo, nego da bi glasoval proti vladi. Urednik Linhart je nadalje razložil prave vzroke današnje draginje. Kmetje niso krivi visokih mesnih cen, — oni so ravno tako kakor meščani žrtve kapitalističnih podjetnikov. Končno je gospodnik raztolmačil potrebe kmetskega stanu in nevarnost prvaških strank. Odobravanje na koncu govora je bilo veliko. Z veseljem so kmetje poslušali besede in uvideli, da resnica mora zmagati. Shod se je končal v polnem redu in vsi so se veselili lepega uspeha. Zunaj je sicer neki mladi nevednež vrgel „Štajerca“ v lužo; ali kadar bode mladeniči iz lastnih moči svoj kruh pridelovali in svoj želodec napolnil, mislil bode pač drugače. Posetniki so se neumnežu le smeiali. Samo ob sebi je umevno, da so izražali kmetje upanje, da se bodoje taki shodi še večkrat zgodili. — Drugi shod se je vršil preteklo nedeljo v prostorih krémara Kranjca v Št. Vidu pri Ptaju. Bil je izvrstno obiskan. Od vseh okoliških krajev so kmetje prihajali in lepe dvorane so bile do zadnjega kotička napolnjene. Veselje je bilo videti veliko število kmetskih žen in deklek, ki so pazno govorilke besede poslušali. Tudi tukaj je otvoril v imenu naše stranke g. Malenscheg zborovanje. Za predsednika je bil izvoljen naprednjak g. Schosterič. Govornik urednik g. K. Linhart je najprve izrazil veselje, da se je v Šentvidsko faro z novimi duhovniki povrnil mir in red. Preje ni bil nikdo zadovoljen, sovraščvo se je širilo; zdaj pa so farani z duhovniki in duhovniki z farani zadovoljni. Potem je držal govornik slični govor kakor v Stragojnicih. Po končanem govoru je bilo navdušeno ploskanje dokaz, da se navzoči strinjajo z načeli, „Štajerčeve“ napredne stranke. Za g. Linhartom je izrazil predsednik g. Schosterič v imenu shoda govorniku svojo zahvalo. Potem so se oglastili še razni govorniki. Ponosno smo gledali vrle možake gg. Herne Lovrenc, Požar Jakob in varejskega občinskega predstojnika g. Žemljaka, ki so zahtevali s prepričevalnimi besedami uresničenje nemških šol. Tudi tem govornikom se je burno odobravalo. Nato je zaključil predsednik shod. Prebivalci Šentvidske fare so jasno dokazali, da so bili, so in ostanejo naprednjaki. Ta fara je vzor za druge! S ponosom gledamo nanjo! Shoda pa sta nam pokazala pot — med

Ljudstvo! Naj nasprotniki še tako rogovilijo, — mi gremo med ljudstvo, da mu povemo resnico! Kdor nas zaradi resničnosti naših besed sovraži, temu ne moremo pomagati. Ali upamo, da bode število naših prijateljev vedno večje in — zmaga je ljudski stvari gotova. Živio naprednjaki!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Okrajni zastop ptujski je imel 21. decembra 1908 svoj občni shod, ki dokazuje jasno, kako uspešno deluje ta zastop. Zboru je predsedoval načelnik g. Josef Ornig. Navzočih je bilo 22 odbornikov. Predsednik se je spominjal s toplimi besedami na pokojnega člana g. Sellinsechega. Po prečitanju zapisnika zadnje seje se je dalo nazznanje, da je c. k. Štajerska kmetijska družba dovolila okrajnemu zastopu 1500 K podpore in sicer za nakup čistokrvnih, plemenskih bikov, telet in telic od v okraju nahajajočih se plemen. Glavno zaslugo, da se je dobil to podporo, ima g. veleposestnik R. Klammer, kateremu se je tudi zahvala izrazila. — Potem je prečital zapisnikar poročilo o delovanju zastopa v letih 1905, 1906 in 1907. Temu velezanimivemu poročilu posnemamo sledeče točke: Za vzdrževanje cest v dolgosti nad 222 kilometrov se je izdal skupno 282.389 kron. Za razne občinske ceste v dolgosti čez 22 kilometrov pa 38.083 kron; občine so plačale k tej svoti blizu 7000 kron. Nadalje se je zdalo sledeče okrajne ceste: Sv. Florijan (4½ km, košta 31.332 kron); Okičeva cesta (1 km, 900 m, košta 37.488 K); Podlož-Sesterše (5 km, košta 26.168 K); Janžovce-Jiršovec (5½ km, košta 13.956 K); Velovlek-Juvance-Destince Svetince (6 km, košta 33.670 K). — Nadalje se je nadomestilo 233 lesenih z betonskimi kanali; položilo se je zato 1165 m cementnih rorev, pri novih zgradbah okrajnih cest 924 m itd. Betonskih mostov se je sezidalo na novo 15; nadalje se je 7 objektov betoniralo; na mostu v Ankensteinu 152 m dolgo, 570 m široko itd. Nadalje se je naredilo 3 km pešpot ter vsadilo 2000 sadnih dreves. Tudi se je popravilo strmi Golivih in Strmec. — Za živinorejo je delal okraj v teh 3 letih tako-le: Razdelilo se je 80 komadov čistokrvnih Jonkachir plemenskih marjačev za 2004 K; prodalo se jih je za 757 K; torej je prispeval okraj s svoto 1246 K. Nadalje se je nakupilo 14 plemenskih čistokrvnih marjadovskih bikov za 3.327 K ter 41 pingavskih za 12.310 K. Nadalje se je subvencioniralo 5 pingavskih telet z 178 K, 22 telic z 657 K. Skupno se je izdal tedaj za živinorejo 17.474 K, dobilo pa 10.620 K. To so glavne točke iz poročila o delovanju okrajnega zastopa v zadnjih 3 letih. Poročilo se je vzel na znanje. Tudi prvaški nasprotniki, katerih listi tako gnušno lažejo o Ornigovem gospodarstvu, niso našli niti besedice ugovora proti temu poročilu. — Potem je bil izvoljen g. Jakob Schampa v okrajni odbor. Nadalje se je sklenilo zgradbo ceste Dornava-Mezgovec-Strelce-Brezovce. Govorilo se je še o raznih drugih zadevah, o katerih poročamo zaradi pomanjkanja prostora ob priliki.

Župnik Cilenšek iz Poličan in častna beseda. Župnik Cilenšek je tožil. Ali zapustil je tožno dvorano z m a d e ž e m l a ž i na čelu. Položaj je sleden: Dne 10. maja so se vrstile v Poličanski občinske volitve. Prišel je tudi pooblaščene neke Jozefo Korošec in hotel zanjо veliti. To bi pa zamogel le storiti, ko bi bila Korošec od svojega moža sodnjiško ločena. Vkljub temu, da to ni bilo, je izjavil kot volilec navzoči župnik Cilenšek: „Jaz vam dam svojo č a s t n o b e s e d o, da je Korošec od svojega moža sodnjiško ločena“. Nato se je pustilo dotičniku voliti. Ali pozneje je prišel mož volilike Korošec in izjavil, da sicer ne živita skupaj, da pa nista sodnjiško ločena. S tem je bilo očitno dokazano, da je župnik Cilenšek pod č a s t n o b e s e d o l a g a l . Napredni zaupnik g. Josef Baumann je tudi stopil k župniku in mu povedal v obrav: „Gospod župnik, vi ste torej l a g a l i . Vi ste l a ž i n i v e c !“ — Pri isti volitvi se je oddalo za Georga Lubej 3 glasov. Župnik pa je zopet dejal, da to ni res. Zato je g. Baumann ponavljal svojo trditev: „Gospod župnik, vi ste zopet l a g a l i , pojrite me tečiti“. Končno je Cilenšek v tretjič l a g a l , ko je rekel, da je neki volilec ogrski državljan. Župnik pa ni bil z lažjo zadovoljen

in je hotel, da se mu ta laž tudi s o d n i j a k o d o k a ž e . Šel je torej in tožil g. Baumannu. Pri obravnavi se je zaslišalo 15 prič, ki so do kazale, da je župnik Cilenšek l a g a l . Zato je bil g. Baumann tudi o p r o š ď o n , Cilenšek pa mora plačati vse troške. Po prvi preiskavi je prišel župnik h. g. Baumannu in ga pričel hvaliti, češ da je resnicoljben in pravilen človek. G. Baumann pa mu je odgovoril: „Ja vidite, gospod župnik, kér sem resnicoljben, zato sem vam tudi rekel, da ste lagali.“ Sodba je napravila v Poličansah veliko veselje. Z možnarji so pozdravili g. Baumanna. Župnik Cilenšek pa naj se skrije, — kajti on je mož brez č a s t n e b e s e d e !

Iz sv. Lenarta slov. gor. se nam poroča: 23. p. m. se je tu za vojaški erar artillerijske mrzlokrvne konje nakupovalo. Nakup se je sicer le 2 dni preje oznanil. Prignal se je vsled tega tudi malo konj. Nakupilo se je pa od prignanih 30 konj le 8. Pet konj je dosegljeno ceno 1.100 kron. Vpisalo se je tudi se 6 konj za eventualno potrebo. Nakupovalna komisija je bila s prignanimi konji zelo zadovoljna. Izjavila je tudi, da bode v bodoče v prvi vrsti v tej pokrajini svoje potrebcine na konjih krila. Kajti polovica prignanih konj se je za sposobno spoznala. Žalibog se je potrebovalo le 8 konj. To je na vsak način lepo spričevalo za razvitek konjereje v tem okraju in naši posestniki so lahko zadovoljni! Naprej v gospodarstvu!

V Ptiju našlo se je na cesti proti Savecu 2 nova okna s šajbami in na glavnem trgu v naglavni ruti (thelcu) moško sukno. Izgubitljaj se oglasi pri policiji v Ptiju.

V vodstvo okrajne šparkase v Slov. Bistrici so bili izvoljeni: G. dr. Wiesenthaler kot načelnik, g. H. Strassgütter kot ravnatelj, njegov namestnik g. Veraolatti in blagajnik g. pl. Hellmer. V ravnateljstvu so prišli gg.: A. Grundner, J. Baumann, L. pl. Hellmer, J. Hojinik, Joh. Katz, F. Petzolt, F. Schager, Karl Sima, A. Stiger, H. Strassgütter, J. Vusolatti, J. Warhoscheg in dr. Wiesenthaler.

Vinska licitacija. Pred kratkim se je vršila vinski nedelji vinska licitacija nemškega vitežkega reda. Dosegljeno se je cene od 60 vin. do 1 K 52 h. Licitacijo je vodil oskrbnik g. Flucher in se jo je udeležilo nad 40 gostilnicarjev.

Pogoreli — prvaki. Po prvaških popih nahujskani občinski svet v Dobrni (Neuhaušu) je sklenil, da uvede edino slovensko uradovanje. Prvaki so se že veselili tega nespatnatega sklepa. Ali okrajno glavarstvo v Celju je razveljavilo ta sklep. Torej prvaki, pogoreli ste! Sramota, da se pustijo resni, odraseni ljudje od mladih zagičenih črnošnekev za nos voditi!

Dravski most v Mariboru. Vlada je dovolila natančni načrt novega dravskega mostu v Mariboru. Novi železni most bode dobil 2 kamenita srednja stebra. Dolgost mu bode 122 metrov.

Graščina pokojnega poslanca Berksa se je prodala za 174.000 K.

Cloveški jastreb. Iz Rogaške Slatine se nam piše: Pri nas smo zasačili čudnega jastreba, kateri je kurentino kradel in jo prodral, potem pa žganje pil za novce, katere je za kurentino dobil. Ali prišlo se mu je na sled; šelje za en mesec kašo pihati in mora škodo poverniti. Mož je seveda farški podrepnik, zato je pobabil na deseto božjo zapoved!

Samomor zaradi 2 litrov fižola. Posestnik Joh. Rakuša v Loperšči se je s puško ustrelil. Sprel se je z žencem zaradi prodaje 2 litrov fižola (!).

Ponesrečil je mariborski konduktor J. Kokovnik v Račjem. Padel je iz bremze in se težko poškodoval.

Zivinska podivjanost. V noči na 24. decembra so napadli neznani zlikovci pri „pumpšacionu“ v Maribor 26-letnega nočnega čuvara V. Likavetza. Vrgli so ga v tamoznji šaht, kjer je ležal nesrečnež z zlomljennimi udji do jutra. Šele zutraj so ga privlekli na dan. Tako podivjanost bi bilo pač najostrejko kaznovati.

Pri vlotu v mariborsko krčmo „Schwarzer Adler“ so vjeli nevarnega ptička Stefana Kvesteka iz Varaždina.

Iz Koroškega.

Somišljeniki na Koroškem! Tudi do vas se obračamo ob začetku novega leta in vam želimo

sreča! V zadnjem letu se je naš list na Koroškem izredno hitro razširil. Ni je skoraj vasi na Koroškem, v kateri bi ne prihajal vsaj en izvod „Stajerca“. In čeprav delata „Mir“ in „Korošec“ z združenimi močmi, da onemogočita napredek ter izobrazbo, čeprav se trudijo prvaški hujšački v potu svojega obraza, da bi našnanti mirno koroško ljudstvo v obupni in škodljivi boj proti nemškemu sosedu, čeprav jim pomaga pri temu marskateri slabii duhovnik, — vendar ima koroško ljudstvo toliko zdravega čuta, da se zgraža nad kranjskimi hujšački in da posega vedno hitreje po našem listu. Stotero naročnikov na Koroškem smo v preteklem letu pridobili. Ali — še ni vse delo izvršeno, še ni čas, da položimo roke v naročje in počivamo. Nasprotov: Ob novem letu si obljudimo, da bodemo s p o d v o j e n i m i m o č m i d e l a l i z a n p r e d n o k m e t s k o s t v a r . Vsak koroški odjemalec in prijatelj napredne besede naj si obljudbi, da pridobi v s a j š e e n e g a n a r o č n i k a . Kako veliko postane potem stevilo naših somšenikov, kako uspešno se bode zamogeli naš list povečati, koliko koristnega, zabavnega, podučnega čitava bode prinašal med ljudstvo! Naše geslo pa ostani i zanaprej: Mir med ljudstvom! Sporazumno jekleno gospodarsko delo obeh narodov, ki živita na Koroškem! Napredek na vsakem polju! Živeli koroški naprednjaci!

Iz Zreč se čuje prav neprjetne novice o župniku, ki je prišel meseca novembra preteklega leta tja. Prva skrb je bila možu, da odstrani staro šego nemškega cerkvenega petja. Zbral je nekaj fantov okoli sebe in jih navduševal z raznim, tudi s pivom. Posledica tega „navduševanja“ so bile črne volitve v tem kraju, nadalje ustanovitev prvaškega teatra, romanje na Luštarje itd. Možje! Ne pustite se nahujskati v prvaško gonjo!

Kmetijski napredovalni poduk bi naj vlada v interesu kmetskega stanu vpeljala. V ta namen so vložili napredni poslanci gg. Nagel, Pirker in tovariši predlog, ki se glasi: „C. k. vlada naj ustanovi od 14. do 17. leta trajajoči, na gotove dneve in ure zimskega časa omejeni splošni strokovni izobraževalni poduk na ljudskih šolah in naj predurča učni načrt na učiteljiščih, da bode zadostovali kmetskim potrebam“. — Pač pametni predlog! Tako se dela za ljudstvo, ne pa s praznim psovanjem Nemcev, kakor si ga privošči modri orglar Grafenauer.

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah, ki so se vrstile 21. decembra v Sachsenburgu, so zmagali sami naprednjaci. Mi gremo naprej!

Otroška smrt. V sv. Rupretu pri Beljaku so se igrali otroci z šlitami. Sinček posestnika Lindnerja je padel in se ubil.

Prodaja. V Rudnu je prodal posestnik Greger Errat svoje lepo posestvo za 36 000 K. Gosp. Errat je bil pošteni naprednjak in vsi obžalujejo, do odhaja.

Po svetu.

Köpeniški „hauptman“ na Dunaju. V nedeljo 21. dec. se je zgodil v dunajskem arzenalu slučaj, ki spominja na znanega „hauptmana“ v Köpeniku. Neki Goldschmid, ki je bil deserter, se je preoblekel v uniformo lajtnanta, in dobil v arzenalu blagajniške ključe. Šel je skozi 5 vrat, vlomil v blagajno in ukradel blizu 30 000 K. Potem je zopet vse zaklenil ter ušel. V par dneh so ga še vjeli. Ko so ga zaprli, je dejal: „Hotel sem le dokazati, da sem bolj pameten, nego vši drugi oficirji“.

Lačni izstradani duhovniki. V Kölnu se je vršila te dni konferenca višjih katoliških duhovnikov. Kardinal Fischer je dal ob tej priliki pojeden. Ta pojeden je obsegala sledeča jедila: Kokošji koteleti, kraljevska juha, forels s krompirjem in putrom, hrbel srne z makaroni, grah in špargelj, ragu iz jezika, mlađe gosi s salato in kompotom, led, sir, sadje, kava. Pilq se je pri temu madajra-vino, nadalje še 7 vrst najfinnejših vin. In ti ljudje so nasledniki Jezusa, ki ni imel prostora, da bi svojo trdno glavo odpolčil...

Gospodarske.

Režnja cepičev. — Za režnjo cepičev na sadnem drevju je sedaj najboljši čas. Najboljši cepiči so oni, ki se nahajajo v skrajnem delu

vrha. Pri črešnjah so najboljši cepiči na koncu mladike, pri jablanih in hrnščkah pa bolj v sredini, ker je les pri tem drevju na koncu manj dozorel. Narezane cepiče zvezati je v majhne anope, na katere je privezati tudi ime dotične sadne vrste ter zakopati v pesek ali v zemljo.

Kako se zavaruje kupec vina, da se mu to vino pozneje ne zapleni? — Na shodu v Trstu prošlo nedeljo se je razmotrivalo to vprašanje, ki bi znalo tudi druge zanimati. Marsikeden kupi vino in dotični prodajalec pravi, da je pristno. Tako je tudi zapisal na sod. Kupec pelje vino na svoj dom in ga morda teči. Sedaj pa pride kletarski nadzornik ter se izjavlja, da je vino ponarejeno. Vino se pošlje na kemično poskuševališče in to potrdi, da ni vino naravno. Kdo bo kaznovan in kdo trpi škodo? — V tem slučaju bi vsekakor pala kaznen na kupca, ako ne dokazuje, da je to ravno tisto vino, ki ga je kupil v prodajalčevi kleti. Kako je dokazati? Prav lahko, ako se še za časa preskrbi z dokazili. Kdor kupi vino, vzame naj pred prodajalcem in lahko še pred kdo pričo uzorec v steklenico. To steklenico je dobro zatakniti ter zapečatiti z prodajalčevim pečatom. V pečat je prilepiti tudi listek papirja, na katerega se zapiše potrebna pojasnila. Ta listek papirja podpiseta naj prodajalec in kupec. Listek naj bo n. pr. takšen: Uzorec vina, ki ga je prodal Jožef Pipec iz V. krčmarju Juriju Pogačarju iz G. V. V., dne 20. decembra 1907. Jožef Pipec. Juri Pogačar. Uzorec vina vzeti je seveda takrat, ko se je odvzelo tudi vino iz prodajalčeve kleti. Če se je pri preiskavi pokazalo, da je vino, katero je kletarski nadzornik zaplenil, ravno tako, kakoršuo je v uzoru, potem trpi prodajalec škodo in kaznen, v nasprotnem slučaju pa kupec. Uzorec vina hraniti mora seveda kupec. Če nima prodajalec pečata, zapečati se steklenica in listek lahko tudi z občinskim pečatom.

Brzojavi.

El Paso. 1. pros. Na cehi Cartago pri San Antonio v Novi Meksiki se je zgodila razstrelba plinov. 30 rudoarjev je zasutih in se jih ne more rešiti.

Krakova. 30. dec. Umrl je bivši finančni minister dr. pl. Dunajevski.

Praga 31. dec. D. 20. dec. je prišlo iz Amerike 21.000 delavcev nazaj na Češko.

Listnica uredništva in upravnosti.

Vsem prijateljem za njih novoletna in božična voščila najprisrčnejšo zahvalo! — Mnogo dopisov smo morali odložiti za prihodnjo številko. Brez zamere! — Prihodnji list izide zopet v petek, 10. prosinca z datumom nedelje. Uredniški sklep je v sredo opoludne; le brzovaje se še do večera sprejema.

Loterijske številke.

Graec, dne 28. decembra: 39, 22, 63, 81, 18. Trst, dne 21. decembra: 15, 39, 63, 4, 40.

Detelja in lucerne dajejo kot na fosforjevi kislini in apnugate rastline živini močne kosti. Z dobrim gnojenjem z Tomaževim moko zlasti po travnikih in pašah se pridelja zdaj fosforjeva kislina in apno v posebno primerji oblike v rastline. Podpira se to gnojenje tudi z močnim kajutnim gnojenjem. Na dobro gnojeni zemlji ne raste samo več, ampak tudi boljša kroma.

Kastljajoče opozarjam na inzert glede Thymonem Scilla, ki je od zdravnikov dostikrat priporočani, splošno znani preparat.

Trgovin Johann Koss v Celju na kolodvorskem prostoru nam prizoriči vsakdo, ki jo je le enkrat obiskal. Tam se dobi po izredno nizkih cenah prav lepo blago, robe, strikane stvari, potrebitne za neveste, gotove oblike, bluze, srajce, otroške voščice, nagrobe in vence itd. Tudi mi priporočamo to pošteno firmo!

Promet razposiljalne trgovine zahteva aparati, o katerega velikosti nima navadni človek niti pojma. Posliti je na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti načinjeni, da se kupcem pravocasno ugodijo. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in mustru. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti poseben numeriran, registriran, pri prodaji fakturiran in izbrisan iz skladniškega registra. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih moči je v tej zalogi potreben. Razposiljalna hiša Hanns Konrad vsljužuje zdaj 200 oseb; o njih delu najdemo lepe članke v letnikih 1907 in 1908. Hanus Konradovega koledarja, katerega dobijo vsi kupci te firme zaston v poštne prosto.

Za postno kuhanje. V novejšem času se rabi kokosove orehe pri prizoriči rib in močnatih jed. V to je „Ceres-jedilna mast“ edino najboljša, ker se izpreša v Ustju v lažnjem zavodu iz svežih, na solnem posušenih kokosovih orehov in je obavarovana pred vsako živilsko mastjo. Priporočamo vsem prijateljem postnih jedil fino „Ceres-jedilna mast“. Krofi s „Ceres-jedilno mast“ so imenito okusni in najlažje prehavljeni.

Dviganje živinoreje je nemogoče brez krme, ki ima dovolj živeža. Da se lako pridobi, treba je gnojiti travnike in paše ter polja za krmo in plodove. Gnojenje s samim hlevskim gnojem in gnojato ne zadostuje, ker jima primanjkuje fosforjevo kislino; morata se mešati z Tomaževim moko. V mnogih slučajih se pa poleg Tomaževe moke tudi kajnit gnoji, kar je priporočljivo zlasti pri slabem hlevskem gnojenju.

Sloj!
ali ne držite tudi
Ceres - jedilna mast
(iz kokosovih orehov)
za najboljšo stvar? To ni samo najfinnejša in najčistija, temveč tudi najcenejša in izdalnejša mast, kar se jih kupi.

Napravite le en poizkus!
Ne boste vas grevalo!

Nedoseženo! Svetovni čudež! **Nedoseženo!**
600 komadov samego gold! 1.95

1 krasno pozl. prec. ank. ura z verigo, nastanko idoča, 3 leta garancija, 1 moderna židanava krvata za gospode, 3 kom. fini ročici, 1 krasni prstan za gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura okraska za dame, obstoječa iz 1 krasnim kolijevkom iz orient. biserov mod. okrasek za dame s pat. zaključkom, 2 eleg. zapestnici za dame, 1 par osenskih s pat. kavljii, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjato denarnico, 1 par manšetnih gumb, 3° Doubljeno, patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta, 3 saljivi predmeti, velika veselost pri mladih in starih, 1 praktičen navod za ljubavna pisma gospodov in dam, 20 korespond. predmetov, in še 300 predmetov, potrebnih v hiši. Vse skupaj z uro, ki je samo toliko vredna, samego gold! 1.95. Posluje se po povzetju ali pa se posluje denar naprej po dunajski razsilejvalni trgovini P. Lust, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za stvari, ki ne dopadejo.

Ugodna prilika

Lepo malo posestvo obstoječe iz prebivalnim in gospodarskim poslopjem, vrtom sadonismikom in poljem, 25 minut od železnične postaje Ruše oddaljeno, se proda za 4600 goldinarjev. Za pensionista posebno primereno. Pojasnila da g. Jagritsch, Zellnitz a. d. Drau 9

Stev. I. 9182 /07.

Razglas.

Svarilo pred izseljevanjem v Ameriko.

Slabo financijsko stanje v združenih državah Amerike ima kot posledico, da so ustavila ali pa zelo zmanjšalo razna industrijska podjetja ter da se ni pričelo razna že namenjena velika dela. Vedno naprej se godi velikansko odpuščenje delavcev in stotisočeri evropskih izseljencev, ki ne morejo dela najdeti, zapuščajo deželo in prihajajo nazaj v domovino. Pod takimi razmerami se mora, dokler se razmere temeljito ne zboljšajo, pred izseljevanjem v združene države Amerike nujno svabiti. Vsi izseljenci, ki se podajo zdaj v to deželo, grejo sigurno žalostni usodi nasproti.

To se z ozirom na razglas namestništva z dne 12. dec. 1907, št. 7⁴⁸⁸⁷ v splošno na znanje daje.

Župan:

J. Ornig m. p.

V Ptaju, 18. dec. 1907.

St. 41.434
II. 6420

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil, da urešni i leta 1908 za izobrazbo dobrih predelavcev in viničarjev v amerikanski trti kulturni in v podjetju sadjerejskih šol ter za nasade sadonosnikov in ravnanje z njimi po eni stalni viničarski tečaj i. s. na:

1. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnici;

2. deželni sadjarski in vinogradniški šoli v Burgwaldu pri Mariboru;

3. deželni viničarski šoli v Zg. Radgoni;

4. deželni viničarski šoli v Ljutomeru in

5. deželni viničarski šoli v Skalici pri Konjicah.

Ti tečaji pričnejo s 15. februarjem in končajo 1. decembra 1908.

V Burgwaldu pri Mariboru se sprejme leta 1908 14 posestniških in viničarskih sinov, v Silberbergu pri Leibnici leta 1908 = 24, v Zg. Radgoni leta 1908 = 16, v Ljutomeru leta 1908 = 12 in v Skalici pri Konjicah leta 1908 = 12.

Le-ti dobivajo na imenovanih zavodih prosto stanovanje, vso hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le toliko tudi teoretična, kakor je to za predelavce ter samostojne viničarje neobodno potrebno.

Po končanih tečajih dobi vsak udeleženec spričevalo o zmožnostih. Glede sprejema na teh tečajih se pošlje nekolekovane prošnje do 15. prosinca 1908 na deželni odbor. V teh prošnjah treba izrečno povedati, v katero omenjenih viničarskih šol želi prosilec vstopiti in je prošnjam pritožiti:

1. Dokaz, da je 16. let starosti skončano.

2. Naravnostno spričevalo, ki mora biti potrjeno od župnijskega urada.

3. Zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na kakšni naleznljivi bolezni.

4. Odpustnica iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1908 nepretirano v tečaju in da se bodo držali vseh naredb od strani strokovnih organov.

Gradec, 16. dec. 1907.

Od deželnega štajerskega odbora.

Viničarja

z večimi za vsako delo sposobnimi osebami sprejme pod ugodnimi pogoji Andrej Orofeng pošta Podplat.

5

Prodajalka

za pokovski posel nemščine in slovenščine zmožna ter ne manj stara nego 24 let, se sprejme. Katera je že v enaki službi bila, ima prednost.

Naslov se izve v upravnosti „Štajerca“.

Lepo

puranovo perje kilo ..... K — 50
kokosje perje ..... K — 28
grosje perje ..... K — 25
najlepši gosji puh ..... K 5—
pošilja po poštnem povzetju Franz Podlipnik perutninski trgovec v Brčki Bosna.

7

Važno za krčmarje in vinske trgovce!

Nova vinska postava, slovenska in nemška, se dobi proti prejplačilu 70 vin. pri W. Blanke v Ptaju.

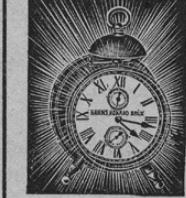
Ure-budilnice s cifernico, ki sveti

Z 1 zvoncem nav.	K 2:40
Z 2 zvonema	3:-
Z cifernico, ki sveti	3:20
Marka J. Prima	4:-
Zeležniška budilnica	5:-
Budilnica s stoplovinom zvo- nenjem (Schlagwerk)	6:-
Budilnica z muziko	10:-
3 leta pismene garancije. Denar nazaj, ako ne dopade. Pošlje po potovanju. 700	

Max Böhnel Dunaj, IV.
Margaretenst. 27.

Zahajevanje moj cenič z nad 5000 pod. Zastojni in franko.

Najboljše
budilnice (Wecker)
registrirana znamka
„Adler-Roskopf-Alarm“
se dobi le pri moji tvořivosti

Z 1 zvoncem, jekleni anker in „Absteller“ K 3:80
Z cifernico, ki se po noči sveti . . . . . K 4:20
Z 2 zvonačoma, jekleni anker in „Absteller“ K 4:40
Z cifernico, ki se ponoti sveti . . . . . K 4:80
Konkurenčna budil. K 2:90
Z cifernico ki se po noči sveti . . . . . K 3:30
Z lepo malo leseno posodo . . . . . K 4:40
Z cifernico, ki se sveti po noči . . . . . K 4:80
Sportna budilnica. K 5:50
Ki se sveti ponoti. K 6:-
3 leta pismena garancija! Ako nedopade, naroči narazaj!

Pošlje po povzetju
prva fabrika ur v Brüxu
HANNS KONRAD
c. in k. davor. Iff Brüx. št. 876.
Zahajevanje moj glavnici cenič,
ki imà čez 3000 sek zastojni
in poštne prosti. 693

Lepo posestvo
2 hiši od teh ena z gostilno
in trgovino, prav dobro obra-
njeni; kleti z cementa izde-
lane z 8 orali polja vse pri
glavni cesti se proda zaradi
bolezni posestnika. Včet pove
Janez Knez z gostilnicami Tre-
mersfeld 9. Markt Tüffer. 11

Absolvent

kmetijske šole, kateri je vajen
v vseh strokah kmetijstva ter
več slovenskega in nemškega
jezika iste službo. — Pomudje
na upravnštvo Štajerja pod
„Agrar“ st. 100. 10

Novost!

Mali orchester za žep.
Par oseb zamore celo godbo z orgli-
cami in bobni napraviti.
Ustne orglice s perfektnim spremje-
vanjem z bobnom. Štev. 2271, me-
sing plate, 10 lohov, 20 štim, 1-a kval.
z bobnom (Fell) eleg. karton zapokano K 3:-. Pošlje po pov-
zetju ali naprej-predplači.

2
c. kr. dvorni lifierant in razpoložljiva niza glazbenih potrebitin

HANNS KONRAD. v Brüxu št. 876 (Česko)

Glavni cenič z nad 3000 podobnimi dobi vsakdo na zahtevo
zastojni in franko.

Pismonoša (Briefträger)

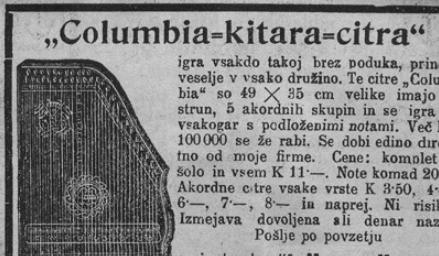
nemškega in slovenskega jezika zmožen, zanesljiv
in trezen inč se sprejme pri enem poštnem
uradu. Kje? se izve v upravnštvo „Štajerja“.

Pozor! Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovitlo, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajjanju — pehanju, — kon-
gestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sred-
stvo za vzdržanje dobrega prebavanja.

Delovalje izvrstno vseh signuren. Cena je za
12 steklenic (1 dvanaestotorica) 5 K franko na vsa-
ko pošto po povzetju ali če se pošlje denar na-
prej. Manj kot 12 steklenic se ne pošlja. Prosimo, da
se naroča naravnost od:

P. Jurišića,
lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija)

igra vsakdo takoj brez poduka, prinese
veselje v vsako družino. Te crite „Colum-
bia“ so 49 × 35 cm velike imajo 41
strun, 5 akordnih skupin in se igrajo
vsakogar s podloženimi notami. Več kot
100 000 se že rabi. Se dobi edino direk-
tivo od moje firme. Cena: komplet s
šolo in vsem K 11:-. Note komad 20 h.
Akordne crite vsake vrste K 3:50, 4:-,
6:-, 7:-, 8:- in naprej. Ni risike!
Izmejava dovoljena ali denar nazaj.
Poslje po povzetju

c. in k. dv. iff. **Hanns Konrad,**
razp. hiša glasbenih potrebitin v Brüxu št. 876, (Česko).

Glavni cenič z nad 3000 podobnimi dobi vsakdo na zahtevo
zastojni in franko.

741

Registravane „Adler-Roskopf“ ure

se dobijo edino pri moji tvořivosti in jih ne sme nobene druga firma
predajati. Zlasti pripravne za uradnike, orožnike, kmetske, finančne
in železniške uslužbence kakor sploh za vsakogar, ki potrebuje
dobro, natanko idočo uro.

Fina original „Adler-Roskopf“. Anker-remontoir-ura z masivnim
pozlačenim, antimagnetičnim, z peresom zavarovanim anker-kol-
lesjem, teklobi v kamenu, prava emajna cifernica, masivno, pravo pokrovje iz niklana z varstveno
plombo in šarnirnim pokrovom, ovalnoglav, okičani, pozlačeni ka-
zelci, najmanjše reguliranje K 8:-
ista s sekundnim kazalcem K 8:-
Z dvojni manteljonom brez sek.
kazalca K 10:-. Z dvojnim man-
telnjom in sek. kaz. K 11:50. V pravem srebrnem pokrovku od-
prtia brez sek. kazalca K 13:50
ista s sek. kazalcem K 14:50
ista, dvojni mantel brez sek. kaz.
K 17:50. Ista, dvojni mantel
in sekundnim kaz. K 18:50.

Za vsako uro 3 letna pismena garancija. Ni rizike! Izmenjava
dovoljena ali denar nazaj!

Razposila po povzetju ali naprej poslati
prva fabrika ur v Brüxu

Hanns Konrad c. k. dv. iff. in Brüxu št. 876. Češko.

Odlikan s c. k. avst. drž. orlom, z zlatimi in srebrnimi razstav-
nimi medailjami. Ustanovljena 1887. Export v vse dele sveta. Moj
cenič obsegajo 200 strani in 3000 slik in se pošlje vsakomur za-
stonji in franko.

Viničar 832
z večim pomolnimi osebam, kateri je zmožen vinogradstva,
kateri je zmožen vinogradstva, z novimi trtami, posebno zelenega
cepljenja a se sprejme. Pojasnila da g. Josef Prstec
trgovce v Mariboru Triester-
strasse Nr. 7.

Denarna posojila
vsake velikosti po 4 do 5%
proti dolžemu listu z ali brez
priči za jamstvo, plača se v
mesečnih obrokih v 1-10 let.
Brez posredovalnih pristojbin.
Posojila na realiteite po 3½%/
na 30-60 let, največje svote;
večja finančanja. 817

Hitro in diskretno se vse izvrzi

Administracija

„Dörsen-Courir“

Budapest Postfach.

Porto za nazaj se prosi. Pros
se nemško korespondenco.

Vrle zdrave

delavke

najdejo pri prostem stanovanju
trpeži posel v Zündwarenfabrik v Rusah. 8

Krojaški učenec
na 3 ali 4 letno učeno dobo
pri prostem obiskovanju se
tako sprejme pri Jakob Skaza
krojaški mojster v Slovenski
Bistrici. 3

Pozor!

Vse od drugih prodaj šivalnih
strojev pod imenom „Singer“ po-
nujani stroji narejeni po enemu

naših starejših zistemov, ki zaostaja daleč za na-
šemu zistemu družinskih strojev in to v sestavi,

trpežnosti kakor trajanju

Singer Co, delniška družba za šivalne stroje

Ptuj, glavni trg št. 4.

v katerih
se prodajajo
Singer-jevi
šivalni stroji

487

Franz Schönlieb
puškar in posestnik v Borovljah na Korškem.
izdelovalje umetnih pušk, izkušen v c. k. arzenelu, prevzam-
tudi popravila. Priporoča posebno puško na kroglo z leg. strelo-
vom primer cenič 9-3 in 81 mm.

Absolut c. kr. stro-
kovne sole za puškar-
sko industrijo.

cevi na 70 korakov s
štotom št. 03 7 treferjev
napravilo. — C. k. di-
recija poizkušnega za-
voda za ročno strelno oružje v Borovljah na Korškem.

Iznajditelj in edino opravljenci izdelovalje „Schönlieb-
alianc-borung“ z najboljšimi in najnajlepšimi strelji sedanjosti
do 100 korakov z dobrim „durchschlag“ (glej sliko streli). Moja
Alianc-borung“ strejla s črtnim in brezdimnim smodnikom brez-
dvomno najzanesljivejše in najbolj ojstvo ter presega najbolj-
angleške, ameriške in drugi „borunge“. Zato uporablja vsak
razumem lovec to „Schönlieb-Alianc-borung“. Vsaka slaba puška
se naredi z mojo „borung“ po garancijo dobro streljajoča. Ceni-
zato K 10:-. Vsak dan dobivam zahvalno pismo. Atelier za iz-
delovanje najfinjejsih lovskih pušk sedanjosti, ki so pač pre vrste.
Priporočam novosti v mojih kakor pero lankih

„alianc“ puška

vseh zistemov z mojo „Schönlieb-alianc-borung“ ki presegajo
vse druge fabrikate inozemstva in domačije.

„Blagorod g. F. Schönlieb“! Z poslano puško kal. št. 16 z
borung sem izredno zadovoljen; na 100 korakov sem dosegel
krasne uspehe! Vaša borung je najboljša in presega angleško.

S pozdravom A. Eugenberger, c. k. inženier v Angliji.
Ako ne dopade, vzamem puške nazaj! Izmenjam jih ali pa plačam
denar nazaj!

5000 goldinarjev plačila

= za osebe brez brade in za pleše =

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po rab-
pravega „Mos Balsama“. Stari in mladi, gospodje in
dame rabijo samo „Mos Balsam“ za pridobitev las,
obrvi in brade, kajti dokazano je, da je ta „Mos Balsam“
edino sredstvo moderne znanosti, ki vpliva med 8-14
dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takoj rasti.
Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo
— 5000 goldinarjev v gotovini —
vsakomur ki je rabil „Mos Balsam“ in ostal brez brade,
plešast ali z delkimi lasi. —

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame tako jamstvo
Zdravniški popisi in priporočila. Nujno svarimo pred pon-
redbami!

Oziraje se na moje poskuse z vašim „Mos Balsamom“, vam lahko naznam, da sem s njim popolnoma za-
dovoljen. Že po 8 dneh so se pojavili ocitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili vendar krepli. Po
2 tednih dobla je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni vpliv vašega balzama. Hva-
ležno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi „Mos Balsam“ kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam. Tr-
pela sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem pa rabila
3 tedne „Mos Balsam“, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gdč. M. C. Anderesen, Ny Vester-
gade 5, Kopenhagen.

1 zavoj „Mos“ gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pišite na največjo špecialno tr-
govino sveta:

Mos-Magasin, Copenhagen 395 Dänemark.

Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

Varstvena marka „Anker“

Liniment. Caspici comp.

nadomestilo za

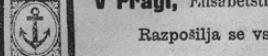
anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrstno in bolečine odstranjejoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 H. K 1:40, in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skljajih z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razpošilja se vsak dan.

Ne kupite nobene ure predno niste čitali moj cenik.

Dobele:	14 kar zlati prstan. K 4—
Nikel-Roskopl ure	K 3—
Srebrna Roskopl ure	6—
Z dvoprov. maneteln.	8—
S 3 srebrna maneteln.	10—
Ure z zelenim zelenim.	5—
Ure za trhajni 8 d. gr.	2—
Budilnica 1 zvon.	2:40
Z dvoprov. zvonenjem.	3—
Prava „Omega“ ure	17—
Srebrne pančev verižice	2—
14 kar zlate ure	19—
14 kar. zlate verižice	20—
3 leta pismena garancija. Denar nazaj, ako ne dopade	6—
Posiže po povzetju	
Zaloga ur in blaga iz zlata	

Max Böhnel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27.
sodniško zaprišen strokovnjak in ocenjevalec.
Zahtevajte cenik s 5000 podobami zastonji in franko.

701

Na prodaj!

Parni motor v prav dobrem stanu

z 12. konjskimi močmi, kateri se da z razuo kurjavo kakor oglem, drvami, čreslovino i. t. d. kuriti, se proda koncem majnika. K. e? se izve pri upravištvu „Šajerca“. 839

Najlepši okrasek za vsako sobo

je moja dobro idoča Jockele ura

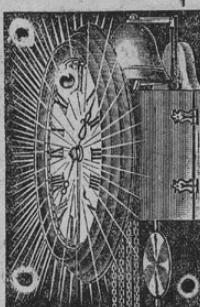
lepo sličljivo ohisivo, zanesljivo dobro kolese, 3 letna pismena garancija, beli, im. koščeni kačalci in ciframi, 18 cm. visoka, kompletna, zato broniranici oteži (večiti), izredno cena, samo K 2:80. Vsako leto se razpošije od mene več kot 50.000 ur v najboljšo zadovoljnost p. t. kupcev. To v Avstriji edino stojecé število je najboljši dokaz o solidnosti moje trgovine. Vsaka, tudi najmanjša narocba, se najboljše efektira. Razposiža po povzetju l. fabrika ur v Bruxu

Hanns Konrad, c. in k. dvorni literant v Bruxu, št. 876 (Češko). Bogati ilustrovani glavni ceniki z nad 3000 podobami se posijo na zahtevo zastonji in brezplačno.

692

Proda

se velika, dobro obdelana njiva v mestnem gozu (Stadtwald) pri Ptaju. Več se izve pri upravištvu „Šajerca“ 838

Najnovejša budilnica (Wecker)

s stolpovim zvonenjem z zvonom K 6—. Prva kvaliteta z masivnim kolesjem, bije ure in $\frac{1}{2}$ ure, zvudi z glasnim stolpovim zvonenjem, lepo poliran lesoeno leseno okvirje, hela ciferica iz stekla 30 cm, skozi samo K 6—. Ista s ciferico, ki sveti ponodi K 7—. 3 leta pismene garancije. Kar ne dopade se dobi denar nazaj. Posiže po povzetju

Max Böhnel Dunaj IV., Margaretenstrasse 27. Zahajevate moj cenik s 5000 podobami zastonji in franko. 699

Nedosežno praktična in cena

je moja najfinješa

garnitura za raziranja

Lepo polirani leseni kosteni, se zaprte, razirno zrcalo, ki se da prestaviti, obsegza vse predmete za raziranje. 1. Dobri britev št. 8701, paše za vsako brado, fino volto brušena in govana za 1:2. Dobri žepki za raziranje. 2. Isto žepki (Schirrmesser). 4. 1 doza najboljšega mila za raziranje. 5. 1 zagniklan piskerček za raziranje. 6. Čepič za raziranje. Vas skupaj le K 5—. Ista garnitura ali pa vse razen varenje prizprava za nevajanja (najnovejšo mogučo) z navodilom 7—. Britev z varstveno prizpravo sama K 8:80 Stev. 8762. Milo za raziranje, cisto fino, najboljša vrsta, lahke pene, stečeno in ravnino prizpravljeno z lepo plastični dobo K 40. Stev. 8769. Piskerček in čepič za raziranje prvi v ročnik zadnjega fino zanklana, v lepem kartonu K 1:20. Jermen za brušenje 20 cm dolg. K 1:20. Mašina za rezanje las gozova, rabo l. kvalitete K 6—. Garancija: Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Kompletno le K 5—.

Pošlje po povzetju ali naprej plačlu c. kr. dvorni literant

HANNS KONRAD

razp. hiša v Bruxu
št. 876 (Češko).
Glavni katalog z nad 3000 podobami dobi na zahtevo vsakdo zastonji in franko. 824

Hranilno in posojilno društvo v Celju

(Spar- und Vorschussverein)

reg. zadruga z omejenim jamstvom Ringstrasse 18 v uradnih prostorih hranilnice mestne občine Celje prevzame

hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %

vsakdanje (od dneva vložbe do dneva vdignenja) obrestovanje; dovoli kredit i. s.: hipotečni kredit po 5 $\frac{1}{2}\%$, kredit z jamstvom proti menicami in dolžnemu listu po 6%, konto-korent-kredit: pokriti po 6%, nepokriti po 6 $\frac{1}{2}\%$.

Predstojništvo.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Pluj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
štano-hranilnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konta pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradeu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8-12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnico zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakorsnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva počasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Naznanilo!! MAX STRASCHILL

vele-žganjarija v Ptaju

naznanja, da se je preselil s svojo

veliko trgovino z žganjem

v lastno hišo, Florijansko ulico št. 4 (prej Kaiserjeva hiša) in se priporoča cenjenemu občinstvu i zanaprej.

Ptuj, v decembru 1907.

